
عطر
ولایت

بسم الله الرحمن الرحیم

عطر ولایت (برگرفته از کتاب "الجامع الصغیر" سیوطی)

نویسنده:

حبیب الله صادقی

ناشر چاپی:

زائر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

عطر ولایت

مشخصات کتاب

سرشناسه : سیوطی عبدالرحمن بن ابی بکر، ق ۹۱۱ - ۸۴۹ عنوان قراردادی : [اریج العبیر بتجدید مناقب الال من الجامع الصغیر. برگزیده فارسی - عربی عنوان و نام پدیدآور : عطر ولایت در فضایل و مناقب خاندان رسالت برگرفته از کتاب الجامع الصغیر جلال الدین سیوطی تالیف حبیب الله صادقی ترجمه محمدرضا انصاری محلاتی مشخصات نشر : قم زائر، امور فرهنگی آستان مقدسه حضرت معصومه علیه السلام ۱۳۷۷. مشخصات ظاهری : ص ۷۱ شابک : ۹۶۴-۶۴۰۱-۰۰-۷ ؛ ۹۶۴-۶۴۰۱-۰۰-۷ وضعیت فهرست نویسی : فهرستنویسی قبلی موضوع : احادیث اهل سنت -- قرن ۹ق موضوع : خاندان نبوت -- فضائل -- احادیث موضوع : سیوطی عبدالرحمن بن ابی بکر، ۹۱۱ - ۸۴۹ق -- سرگذشتنامه شناسه افزوده : زائر، آستانه مقدسه قم موسسه فرهنگی اقتصادی زائر شناسه افزوده : صادقی حبیب الله شناسه افزوده : انصاری محلاتی محمدرضا رده بندی کنگره : PB۵/۴۲۱ /س ۹الف ۶۱۲۴۰۴ ۷۷۳۱ رده بندی دیویی : ۱۱۲/۷۹۲ شماره کتابشناسی ملی : م ۷۷-۸۶۰۸۱

سخن ناشر

یا فاطمه اشفعی لی فی الجنّه فانّ لک عند الله شأناً من الشأن

بی گمان بر گستره بی کران هستی ، آفریدگانی پاکتر ، والاتر و ارجمند تر از اهل بیت علیهم السلام نمی توان یافت ، چرا که آنان خاندانی هستند که آفریدگار هستی به اراده تخلّف ناپذیرش ایشان را برگزیده ، چنان که باید از آلودگیهای آشکار و پنهان پاکشان ساخته ، و آنان را بر همه مخلوقاتش مزّیت و برتری بخشیده ، بلکه افلاک و افلاکیان را به طفیل وجود نازنین و پربرکت آنان پدید آورده است .

علاقه ژرف و محبت شگرف

پیـامبر صـلی الله علیه و آله و سـلم نسـبت به آنـان که در کلمات و بیانات گوناگون آن حضـرت بازتابی خیره کننـده و حیرت انگیز دارد ، فرایند یک وابسـتگی شدید عاطفی و برخاسـته از پیوندهای خویشاوندی نبوده است ، آزادمردی رهیده از تعلقات خاکی که پیوسـته از سرچشـمه زلال وحی سـیراب می گردد و با ملکوت آسـمانها پیونـدی تنگاتنگ و پر رمز و راز دارد ، ابر مردی بدور از لغزش و گناه ، مصون از فراموشـی و خطا که جز بخاطر خدا با کسی دوستی نمی ورزد یا دشمنی نمی کند و به گواهی صـریح قر آن ، هرگز از سر هوی و هوس سخنی بر زبان نمی راند ، درباره افراد خاصی از خانواده خود ، حالاتی نشان داده و جملاتی فرموده است که عقل در برابرش انگشت تحیّر به دندان می گزد و اندیشه از شگفتی فرو می ماند ، براستی این چه دودمانی است که سر سلسله همه پیامبران الهی چنین مشتاقانه بسویشان می شتابد و چنین فروتنانه به آنان عشق می ورزد

صفحه۵

بی تردید أیات نورانی و مقدّسـی که در شأن اهل بیت علیهم السـلام فرود آمده – و بر تارک همه آنها آیه تطهیر – به تنهایی برای نمایانـدن جایگاه رفیع و با عظمت این خانـدان بسـنده است ، امّا از آنجا که گفتار و کردار مترجم وحی ، تفسـیری اسـت دقیـق ، گویـا و رسـا بر کلاـم حق ، که مقصود و مفهوم آیـات را به درسـتی بر همگـان آشـکار می سـازد و هر گونه شـک و تردیدی را قاطعانه می زداید ، پیامبر بزرگوار اسلام صلی الله

علیه و آله و سلم بارها و بارها با سخن و عمل خویش ، معنی و مفهوم اهل بیت را روشن ساخت و موهبتهای عظیمی را که خداوند منّان به ایشان ارزانی داشته است بر شمرد ، بطوری که هیچ گونه شبهه و شائبه ای در این زمینه بر جای نماند و حجّت بر اهل تحقیق و جویندگان حقیقت تمام گشت.

با این همه ، هنوز پیکر پاک رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به خاک سپرده نشده بود که دنیا پرستان و خیانت پیشگان خفّاش صفتی که از دیرباز آزمندانه و مزوّرانه در کمین نشسته بودند ، فرصتی یافتند تا با فریب و نیرنگ و دست یازیدن به زر و زور ، نقشه های دیرین خویش را جامع عمل بپوشانند و با محروم ساختن اهل بیت علیهم السلام از حقّشان ، خود سرنوشت جهان اسلام را به دست گیرند و تاریخ را از مسیر واقعی آن منحرف سازند . و این گونه بود که بزرگ بانوی اسلام و فخر زنان جهان صدّیقه طاهره ، علی رغم آن همه توصیه های فراوان و موکدی که پدر بزرگوارش درباره مقام و منزلت وی ابراز داشته بود ، مظلومانه به شهادت رسید و امیر المومنین با آن قدرت و شهامت و شجاعتی که در میدانهای گوناگون به نمایش گذاشته بود ، برای حفظ اصل اسلام ، از حق مسلّم خود برای خلافت چشم پوشید و سکوت اختیار نمود و خانه نشین شد .

این انحراف و تغییر مسیر اولیه، موجب گردید که حوادث تلخ و ناگوار و رویدادهای دلخراش و تکان دهنده ای در تاریخ اسلام

به وقوع بپیوندد و انسانهای بی گناه بسیاری به خاک و خون در غلتند ، امامان معصوم ، این وارثان بحق پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و مفسّران راستین قرآن ، یکی پس از دیگری به دست زورگویان و ستمگرانی به شهادت می رسیدند که خود را جانشین رسول خدا می نامیدند ، دوستداران و هواداران و پیروان اهل بیت علیهم السلام در زندانها و سیاهچال های مخوف و هراس آور به بند کشیده می شدند و به شکنجه های مرگبار و توانفرسا گرفتار می آمدند و یا از شهر و دیار خویش تبعید می گشتند و دارایی هایشان توسط والیان و دست نشاندگان خلیفه مصادره می شد . از نظر دستگاه حاکم ، بر زبان آوردن فضایل و مناقب خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم گناهی نابخشودنی به شمار می آمد که تاوانی جز مرگ و نیستی در پی نداشت ، هیچ راوی و محدّثی حق نداشت حدیثی بنگارد یا بازگو کند که در آن فضیلتی برای یکی از معصومین ذکر شده باشد ، و در برابر این فشار خرد کننده ، ترویج و تبلیغ و جعل روایات دروغینی که مدح دشمنان ایشان را در برداشت بشدّت مورد تشویق قرار می گرفت و جوایز و هدایای بزرگی در مقابل آن پرداخت می شد .

در همان روزگاران تیره و تاری که حاکمان سنگدل و بیرحم اموی و عباسی ، محو آثار اهل بیت علیهم السلام را در سرلوحه برنامه های مهم خود قرار داده بودند و مبارزه بی امانی را در این راستا دنبال می کردند ، محدثان شیعه

خطرات مهیب را به جان می خریدند و این گونه روایات را سینه به سینه نقل می کردند و در کتابهایشان می نگاشتند .

امّا عظمت این خاندان و بزرگی شأن و منزلت آنان هنگامی روشن تر می شود که دریابیم کسانی مناقب آنان را در این زمینه همفکر و هم عقیده بوده اند . بی تردید ویژگیهای اهل بیت علیهم السلام چنان درخشنده و تابناک است که هیچ کس را یارای مخفی نگاه داشتن آن نیست و می بینیم توسط محدثانی بر صفحه کاغذ نقش بسته است که خود از مدافعان و توجیه گران سلطه غاصبانه دشمنان آنان به شمار می روند . این راویان ، پیروی و دفاع از مکتبی را پذیرفته بودند که تنها در مورد امامت و پیشوایی جامعه اسلامی حقّی برای اهل بیت قائل نیست بلکه آنان را در برابر پیشوایان چهارگانه خویش ، بعنوان یک مرجع با صلاحیت و صاحب نظر در امور دینی به رسمیت نمی شناسد ! آری ، عطر دل انگیز ولایت چنان فضای تاریخ را آکنده است که هر کوششی در جهت نابودی و بی اثر ساختن آن ، نتیجه ای جز رسوایی و شکست به بار نمی آورد .

صفحه۸

از دانشمندان نامی و چیره دست اهل سنت که این راه را پیموده ، عبدالرحمان سیوطی است که پیرو مذهب شافعی بوده است . وی برخی از مناقب و فضایل خاندان گرانقدر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را در کتاب خود الجامع الصغیر بطور پراکنده نقل کرده است . دانشمند گرانمایه و محقق ارجمند حضرت حجه الاسلام و المسلمین حاج شیخ حبیب الله صادقی

دامت اضافاته با سلیقه و دقّتی تحسین برانگیز این احادیث را از سراسر آن کتاب گردآوری نموده و بطور مجزّا با نام اریج العبیر بتجرید مناقب الآل من الجامع الصغیر به معنی برخاستن بوی خوش از عبیر در اختیار عاشقان و شیفتگان اهل بیت علیه السلام قرار داده است . این کتاب ارزشمند مزیّن است به تقریظ عالمانه استاد معظم حضرت آیه الله سبحانی دام ظلّه که نشان دهنده اهتمامی است که استاد برای این تألیف قائل است .

نکته مهمّ و قابل تأمّل در این تألیف ، جایگاه علمی و موقعیت تحقیقی سیوطی است . وی که از بزرگان و پیشوایان اهل سنّت به شمار می رود ، کتابهای فراوانی در زمینه های : تفسیر ، علوم قرآن ، فقه ، ادبیات ، حدیث ، رجال و ... به رشته تحریر در آورده است و گفته اند که تألیفات او به پانصد رساله بالغ می شود که همگی از ارزش و اعتبار و اهمیت بسیاری برخوردارند.

صفحه۹

امید است که فضلا و محقّقین و پژوهشگران حوزه و دانشگاه سعی و کوشش خود را در راه احیا و نشر فضایل و مناقب آل عصمت علیهم السلام مبذول دارند و نصوص نبوی را شرح و بسط داده و مدالیل واقعی آن را با شیوه ای علمی و محقّقانه ارائه نمایند ، تا جهان اسلام بلکه سایر مکاتب و ادیان و مذاهب از آن استفاده کنند و راه روشن خود را در این جهان ظلمانی پیدا کنند ، چرا که اهل بیت علیهم السلام یکی از دو ثقل است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آن

را به میراث و ودیعه نهادند و همگان را به تمسّک به این دو ثقل موظّف و مکلّف و ملتزم فرموده اند .

آستانه مقدسه حضرت فاطمه معصومه علیها سلام بر آن است کتابهایی را که موجب تقویت بنیان اخوت اسلامی و نشر فرهنگ اهل بیت علیهم السلام است نشر نماید .

امید است این کار مورد قبول خداوند قرار گیرد و عنایات کریمه اهل بیت علیها سلام شامل حال همه ما گردد.

اللهم اجعلنا من المتمسّکین بولایه أمیر المومنین و الأئمه الطاهرین المعصومین

صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین

مدیرت فرهنگی

آستانه مقدسه

حضرت فاطمه معصومه

سلام الله علیها

صفحه ۱۰

بسم الله الرحمن الرحیم

تقدیر و تشکّر

الحمد لله ربّ العالمین و الصلاه و السلام علی سیّدنا و نبیّنا محمد و آله الطیّبین و الطاهرین و اللعن الدائم علی اعدائهم اجمعین الی قیام یوم الدین .

هنگامی که این مجموعه با عنوان : اریج العبیر . بتجرید مناقب الآل من الجامع الصغیر انتشار یافت به برکت نام مقدس عترت طاهره علیهم افضل صلوات الله الملک المنّان با استقبال عام و خاص مواجه گردید و بزرگان و صاحب نظران طی نامه های متعدد و شفاهاً این جانب را مورد تقدیر و تشویق فراوان قرار دادند که به این وسیله از همه آن بزرگواران سپاس گزریم . از همان ابتدای انتشار کتاب پیشنهادهای گوناگونی برای ترجمه کتاب به فارسی به این جانب واصل گردید که از آن میان پیشنهاد آستانه مقدسه کریمه اهل بیت حضرت فاطمه معصومه علیها السلام به نظرم از همه اولی و سزاوارتر آمد , و اینک بحمد الله و المنّه به صورتی بسیار جالب و مطلوب به فارسی برگردانده شده و آماده چاپ گردیده است .

بر خـود فرض می دانـم از بـذل عنایـات مقـام محـترم تـولیت آسـتانه مقـدسه حضـرت آیه الله مسـعودی خمینی دام عزه که در دستیابی به این مقصود نقش اساسـی ایفا فرمودند و نیز از مساعد تها و تلاشـهای بی دریغ مسـئول محترم بخش فرهنگی آستانه مقدسه حضـرت حجه الاسـلام و المسـلمین حاج آقای عباسی صمیمانه تشکر نمایم . همچنین از مترجم و محقق ارجمند حوزه علمیه قم حضـرت حجه الاسـلام و المسـلمین جنـاب آقای انصاری محلاتی که در ترجمه این اثر ، ذوق و سـلیقه فراوان به کار برده اند قدر دانی می نمایم .

صفحه ۱۱

امیدوارم که این خدمت ناقابل مورد قبول و عنایت آسـتان ملکوتی آقا و مولایمان حضـرت ولی عصـر روحی و جسـمی لتراب مقدمه الفداء قرار گرفته و در روزی که نه دارایی به کار می آید و نه فرزند به کار آید .

والسلام علیکم و رحمه الله

قم المقدسه – حبیب الله صادقی

صفحه ۱۲

سخن مترجم

فضایل و مناقب معصومین علیهم السلام و ویژگیهایی که به آنان اختصاص یافته , خاندان رسالت را در اوج عظمت قرار داده و آنان را به عنوان انسانهایی که مظهر صداقت, ایمان , زهد , تقوا و دیگر فضیلتهای انسانی هستند معرفی نموده است .

در نخسـتین گـام ، اگر بخواهمیم ارزش والاـی این خانـدان را از دیـدگاه قرآن بشناسـیم ، بـا آیه تطهیر رو به رو می شویم که خداونـد ، هر گونه پلیـدی را از آنان زدوده و چنانکه باید ، آنان را پاک ساخته است : انمّا یرید الله لیذهب عنکم الرّجس اهل البیت و یطهّرکم تطهیراً ۱ .

بنابر این ، اهل بیت رسالت علیهم السلام انسانهایی هستند پاک

و پیراسته از هر گونه زشتیها و نا پاکیهای اخلاقی که به خاطر این جایگاه والا ، خداوند آنان را پیشوای مردم قرار داده و به پیروی از دستوراتشان فرمان داده است : یا ایّها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم ... ۲ .

قرآن در برخی دیگر از آیاتش نیز خاندان رسالت را به نوعی ستوده و از آنان به عظمت و بلندی مقام یا نموده است : آیات تخستین سوره دهر ، آیه ذی القربی ، آیه اکمال دین ، آیه فرود آمده در ماجرای لیله المبیت و ده ها آیه دیگر که یا به طور صریح و یا به صورت تأویل در شأن این خاندان نازل شده است گواه های راستینی بر این مدّعا هستند .

پاورقی

۱ احزاب : ۳۳.

۲ نسا : ۹۵.

از قرآن که بگذریم ، سراسر روایات منقول از طرق امامیّه ، بیانگر شأن والای معصومین علیهم السلام است . به حق باید گفت روایاتی که از این طریق به دست ما رسیده است سیمای پر فروغ پیشوایان معصوم ما را چنان که باید ، به خوبی شناسانده و ارزش و عظمت آنان را برای ما منعکس ساخته است .

فضایل و مناقب این خاندان آن گاه برای ما جالبتر و شگفت انگیزتر است که به یک سلسله از روایت که از طریق اهل سنّت در این رابطه نقل شده است نظر بیفکنیم . آری اگر گروهی مخالف ، فردی را بستایند و از او به نیکی و عظمت یاد کنند ، نشانه آن است که فضیلت و منقبت آن فرد در اوج کمال و پر فروغتر از

پرتو خورشید بر صفحه آسمان است .

کتاب حاضر که توسط دوست ارجمندم ، دانشمند گرانمایه ، حجه الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ حبیب الله صادقی بنام اریج العبیر تألیف شده ، روایتی است از این دست ، که جلال الدّین سیوطی شافعی آن ها را در کتاب خود الجامع الصغیر آورده و ایشان آن روایات را برگزیده و به ترتیب حروف الفبا تنظیم نموده است . متن این کتاب به خاطر اهمیت موضوع آن مورد استقبال خوانندگان به ویژه عرب زبانان در کشورهای مختلف اسلامی قرار گرفته است . برای آنکه فارسی زبانان نیز از این کتاب بهره مند شوند, بهش فرهنگی آستانه مقدسه حضرت کعصومه علیها السلام –که بحق در این چند سال اهیر گامهای ارزشمندی در زمینه نشر معارف اهل بیت علیهم السلام و حفظ آثار پر برکت انقلاب اسلامی برداشته است – در صدد برآمد که ترجمه این کتاب را در اختیار خوانندگان محترم قرار دهد . پیشنهاد ترجمه را آغاز نمودم و پس از چندی کتاب به صورتی که هم اکنون در اختیار شماست شکل گرفت . در ترجمه تلاش شده است که عبارات در عین مطابقت دقیق با متن , روان و سلیس باشد و اگر در موردی به عنوان توضیح , واژه ای بر آن افزوده شده , آ ن واژه میان دو قلّاب قرار گیرد , تا افزوده ها ا از اصل ترجمه جدا و و مشخّص باشد . به امید آنکه خداوند به ما توفیق دهد که در مسیر زندگی خود همواره پیرو خاندان رسالت باشیم و آنان را اسوه و الگویی شایسته برای خود بدانیم

.

صفحه۱۴

محمد رضا انصاری محلّاتی

دی ماه ۱۳۷۵

صفحه۱۵

تقریظ به قلم : استاد و علامه محقّق آیه الله شیخ جعفر سبحانی دام ظلّه

بسم الله الرحمن الرحیم

زهرا علیها سلام گوهری درخشان در دامان پیامبر

پیرامون شخصیت فاطمه علیها السلام دختر پیامبر ، و گل شکوفای بوستان وحی کتابهای فراوان نگاشته شد ه است . هریک از نگارندگان ، گوشه ای از شخصیّت ان حضرت را معرفی نموده و به بعدی ازابعاد زندگی او پرداخته اند . برخی عبادت و شب زنده داری و خضوع او در برابر پروردگارش را به قلم اورده اند . برخی دیگر پیرامون زهد و کناره گیری او از زیور های دنیا – به رغم اینکه زنی جوان ودر اغازین سالهای عمر بود – سخن گفته اند . گروه سوّم خطبه های طنین افکن و سخنان درخشان او را که نشانگر فصاحت و بلاغت و تسلّط وی به معارف دینی است گرد آورده اند ، تا می رسد به گروه چهارم و پنجم و ....

با همه اینها هیچ کس از عظمت و قداست این گوهر نهان جز آفریدگارش آگاهی ندارد ،

همو که آیه : انّما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیرا ۱

صفحه۱۶

را در شان وی فرود آورد و در شان خانه اش این آیه را نازل نمود : فی بیوت اذن الله ان ترفع و یذکر فیها اسمه .

آری ، تنها خدا او را می شناخت و فقط پدر بزرگوارش که وی در دامان او تربیت یافت و در کنار او رشد نمود از شخصیّت وی آگاهی داشت ، زیرا او بهترین معرّف فاطمه علیها سلام بود ، و کسی بود که در گفتار و کردارش نه کوتاهی می نمود و نه گزافه گویی می

کرد .

ما در این مقّدمه کوتاه فرصت آن را نداریم که تمام آنچه را پیامبر درباره فاطمه علیها سلام گفته است بیان کنیم . توضیح سخن را تنها بر عهده این کتاب که چاپ آن در اختیار خوانندگان محترم قرار گرفته و بیانگر بخشی از سخنان پیامبر در شان آن حضرت است می گذاریم .

کتاب حاضر آنچه را که از فضایل و مناقب فاطمه علیها سلام و ویژگیهای فرزندان او در کتاب الجامع الصّغیر تالیف محدّث آگاه و محقّق بزرگوار : حافظ جلال الدّین عبدالرحمن سیوطی بیان شده ، گرد آورده است . در حقیقت خداوند به مولف دانشمند این کتاب آقای شیخ حبیب الله صادقی حفظه الله این توفیق را داده که احادیثی را که در ابواب گوناگون آن کتاب نقل شده است جمع آوری کند و برای آنکه به سهولت به آنها دست یافته شود و مورد استفاده قرار گیرد ، آنها را طبق حروف الفبا تنظیم نماید و با این کار چشم دوستان خاندان رسالت و پیروانش یویژه دوستاران فاطمه علیها السلام سرور زنان جهان را که روزگار به وجود او افتخار می کند و شرافتش هماره جاوید است روشن سازد .

پاورقی

۱ احزاب : ۳۳.

۲ نور : ۳۶. هنگامی که پیامبر آیه : فی بیوت اذن الله ان ترفع را قرائت نمود ، مردی برخاست و گفت : ای پیامبر خدا ! این خانه ها کدامند ؟ فرمود : خانه پیامبران . در این میان ابوبکر برخاست و در حالی که به خانه علی و فاطمه اشاره می کرد پرسید : ای پیامبر خدا ! آیا این خانه نیز از آن خانه

هاست ؟ فرمود : آری از بهترین آنهاست . علّامه سیوطی ، الّدر المنثور ، ج ۵ ، ص ۵۰ .

صفحه۱۷

ما ضمن تقدیر و سپاسگزاری از مولف گرانقدر ، امید ان داریم که این کار نخستین گام باشد برای گامهای دیگری که در راه گسترش فضایل خاندان رسالت علیهم السلام برداشته می شود ، باشد که از این رهگذر دلهای شیعیان قوّت گیرد و مسلمانان غیر شیعه نیز به سوی حقیقت راه یابند .

و الله ولیّ التوفیق .

جعفر سبحانی

اوّل جمادی الثانی ۱۴۱۴ ه

صفحه۱۸

خداوند فرموده است :

قل لا اسالکم علیه اجرا الا الموده فی القربی و من یقترف حسنه نزد له فیها حسناً انّ الله غفور شکور .

شوری : ۲۳

[ای پیامبر ! به مردم بگو : من برای این [تبلیغ رسالتم] مزدی از شما نمی خواهم مگر دوستی درباره خویشاوندان ، ۹و هر کس کار نیکی انجام دهد [و طاعتی اندوزد] ، برای او پاداش آن را خواهیم افزود . بیقین خداوند آمرزنده و قدر شناس است .

فرزدق می گوید :

من مشعر حبهم دین و بغضهم کفر و قربهم منجی و معصتم

ان عدّ أهل التقی کانوا أئمّتهم أو قیل من خیر أهل الارض ؟ قیل : هم

خاندان پیامبر گروهی هستند که دوستی آنان نشانه ایمان و دشمنی با آنان نشانه کفر است ونزدیک شدن به آنان سبب رهایی و مصون ماندن از عذاب دوزخ است .

اگر پرهیزگاران را به شمار آورند ، پیشوایانشان ایانند ، و اگر درباره بهترین مردم روی زمین سئوال شود در پاسخ اینان معرّفی میشوند .

و شافعی گفته :

یا آل بیت رسول الله حبکم فرض من

الله فی القرآن انزله

کفاکم من عظیم الدقر انکم من لم یصلّ علیکم لا صلوه له

ای خاندان منزلت شما همین بس که هر کس [در نماز] بر شما درود نفرستد نمازی نخوانده است .

و همو گفته است :

لو فتشوا قلبی ألفوا به سطرین قد خطّا بلاکاتب

العدل و التّوحید فی جانبٍ و حبّ اهل البیت فیجانب

اگر درون قلبم را جستجو کنند ، دو سطر در آن خواهند یافت که ان دو سطر بدون نویسنده ای نگارش یافته است . در یک سوی ان عدل و توحید ،ودرسوی دیگرش محبّت خاندان رسالت نگاشته شده است

ونیزچنین گفته است :

یا راکباً بالمحصّب من منی و اهتف بساکن خیفها و الناهض

سحراً اذا فاض الحجیج الی منی فیضاً کلملتطم الفرات الفائض

و أخبرهم انّی من النّفر الّذی لولا أهل البیت لیس بناقض

إن کان رفضاً حبّ آل محمّد فلیشهد الثقلان انّی رافی

صفحه ۲۰

ای سوره ! در ریگستان منی در نگ کن و ساکنان مسجد خیف و کسانی را که سرحگاهان – آندم که حاجیان چون رود خروشان فرات به سوی منی سرازیر می شوند – به پا می خیزند صدا زن ، و به آنان خبرده که من از کسانی هستن که هرگز محبّت خاندان رسالت را از دست نخواهم داد . اگر دوستی خاندان محمّد رفض است ، پس جنّ وانس گواهی دهند که من رافضی هستم .

شیخ شمس الّدین بن عربی می گوید : رایت ولائی آل طه فریضهً علی رغم اهل البعد یورثنی القربی

فما طلب المبعوث أجراً علی الهدی بتبلیغه الاّ المودّه فی القربی

ب رغم آنان که از خاندان رسالت دورند ، من اعتقاد دارم که ولایت اهل بیت فریضه

ای است که موجب نزدیک شدن من به آنان می گردد.

چرا که فرستاده خدا برای رهبری و تبلیغ رسالت خود هیچ مزدی در خواست نکرد ، جز آنکه نسبت به نزدیکانش محبّت ورزند .

و چه نیکو سروده است آن که گفته :

هم القوم من أصفاهم الودّ مخلصاً تمسّک فی أخراه بالسّبب الاقوی

هم القوم فاقوا العالمین ماثراً محاسنها تجلی و آیاتها تروی

مولاتهم فرضٌ و حبهم هدی و طاعتهم قرب و ودهم تقوی

اینان کسانی اند که هر از روی اخلاص به آنان محبّت ورزد ، در

صفحه ۲۱

آخرت به نیرومندترین وسیله چنگ زده است .

اینان کسانی اند که در خصلتهای پسندیده بر جهانیان برتری جسته اند ، خصلتهای نیکویی که هماره می درخشد و نشانه هایش زبانزد همگان است .

ولایت آنان فریضه ، و دوست داشتنشان [نشانه] هدایت ، و فرمانبرداری از آن [مایه] تقرّب ، و مودّتشان [نشانگر] پرهیزگاری است .

صفحه ۲۲

تاریخچه زندگی سیوطی

وی دانشمند فرزانه حافظ ، ابوالفضل جلال الدّین عبدالرّمن بن کمال الدّین ابی بکر بن محمّد سیوطی ، معروف به ابن السیوطی شافعی مصری است که شب یکشنبه اول ماه رجب سال ۸۴۹ ه در قاهره دیده به جهان گشود . در احاطه نسبت به علوم و فضایل ، از نوابغ عصر خود به شمار می رفت و از علوم و فنون مختلف بهره داشت و پیرامون تألیفاتی از خود به جای گذاشت .

می گویند تألیفات وی افزون بر پانصد جلد کتاب بوده که از رساله های یک ورقی و دو ورقی تا کتابهای چند جلدی را شامل می شده است . او در تحریم منطق نیز کتابی نگاشته است .

سیوطی

مدّعی اجتهاد بود و در برخی از تألیفاتش خود را به عنوان نو آور قرن نهم معرّفی نموده است ، و همین ادّعا سبب گردیده که گرفتاریهای فراوانی برای او پدید آید . داوودی شاگرد او می گوید : وی دویست هزار حدیث از حفظ بوده است.

او نزد گروهی همچون : بلقینی ، منـاوی ، ابو عبّاس شـمّنی ، محی الـدّین کـافیجی ، حافـظ قـاسم بن قطلو بغا ، برهان بقاعی ، شمس سـخاوی و دیگران درس آموخته بود ، و اساتیـد او در اجازه و قرائت و سـماع به ۱۵۰ نفر می رسـیدند که نامشان را در معجم خود گرد آوری نموده است . کتب زیر از معرف ترین تألیفات اوست :

صفحه۲۳

۱ الدّرّ المنثور فی تفسیر بالمأثور.

۲ الاتقان فی علوم القرآن .

۳ البهجه المرضیّه فی شرح ألالفیّه.

۴ الخصائص الکبری.

۵ اللئالی المصنوعه فی الاحادیث الموضوعه.

۶ تاریخ الخفا.

۷ طبقات النحاه.

۸ الحاوی للفتاوی.

۹ جمع الجوامع معروف به النجامع الکبیر .

۱۰ الجامع الصغیر که از الجامع الکبیر اقتباس شده و ما احادیث مجموعه حاضر را از آن برگرفته ایم.

و کتابهای دیگری که تعداد آنها فراوان است و انتشار یافته اند .

وی سحرگاه شب جمعه ۱۹ جمادی الأوّل سال ۹۱۱ ه درگـذشت و در حوش قوصون بیرون باب القرافه مصـر به خاک سپرده شد .

صفحه۲۴

دیباجه

اشاره

بسم الله الرحمن الرحیم

ستایش از آن خداوندی است که خاندان پیامبرش را به فضیلتهای فراوان اختصاص داد و آنان را اخترانی هدایتگر قرار داد تا در هر تاریکی و گرفتاری ، کشتی نجات این امّت باشند ، و درود و سلام فراوان خدا بر همو که خداوند وی را به عنوان بهترین

پیامبر بر انگیخت و به عنوان بهترین پیشوا بر دیگران بر تر داد ، و بر خاندانش ، آن پیشوایان راستین که برگزیدگان خلقند .

این کتاب مجموعه کوچکی است پیرامون مناقب خاندان بزرگوار پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم که از کتاب الجامع الصّغیر من احادیث البشیر النّذیر تألیف جلال الدّین ابو الفضل عبدالحمن بن ابی بکر سیوطی شافعی برگرفته شاختم ، و خدا توفیق دهنده و هدایت کننده به راه راست است .

صفحه۲۵

الف

قسمت اول

۱ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : آل محمد کلّ تقی ۱ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : هر انسان پرهیزگار از آل محمد است .

۲ قال صلی الله علیه و آله و سلم : علیّ فی الجنّه .. .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : .... علی در بهشت خواهد بود ... .

۳ قال صلی الله علیه و آله و سلم : اتانی ملک فسلّم علیّ ، نزل من السما لم ینزل قبلها ، فبشّرنی انّ الحسن و الحسین سیّدا شباب اهل الجنّه ، و آنّ فاطمه سیده نسا آهل الجنّه ۲ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : فرشته ای نزد من آمد و بر من سلام کرد . او از آسمان فرود آمد ، که فرود آمدنش سابقه نداشت ، و به من نوید داد که حسن و حسین دو سرور جوانان اهل بهشتند و فاطمه سرور زنان اهل بهشت است .

پاورقی

۱ در المعجم الصّغیر نیز همین گونه است ، چنانکه این لال ، تمام ، عقیلی

و حاکم در تاریخ خود و بیهقی چنین آورده اند .

۲ این حدیث را نسایی نیز نقل نموده و حاکم آن را به همین مضمون روایت کرده و گفته : این حدیث صحیح است ، و ذهبی آن را ثابت دانسته است .

۴–قال صلی الله علیه و اله احب اهلی ا الی فاطمه ۱ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و اله فرمود : فاطمه نزد من محبوب ترین کسان من است .

۵–قال صلی الله علیه و اله : احب اهل بیتی الی الحسن و الحسین ۲ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و اله فرمود : حسن و حسین نزد من محبوب ترین خاندان منند .

۶–قال صلی الله علیه و ا له : احبوا الله لما یغذوکم به من نعمه و احبونی لحب الله و احبوا اهل بیتی لحبی ۳ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و اله فرمود : خدای را بخاطر انکه از نعمتهایش به شما غذا می دهد دوست بدارید و مرا بخاطر دوستی خدا دوست بدارید و خاندانم را بخاطر دوستی من دوست بدارید .

۷–قال صلی الله علیه و اله L اخبرنی جبریل ال حسینا یقتفل بشاطی الفرات ۴ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و ال فرنئذ : جبرئیل به من خبر داد که حسین در کنار فرات کشته می شود

پاورقی

۱ ترمذی ای حدیث را حسن , و حاکم ان را صحیح دانسته است . طیالسی , طبرانی , دیلمی و دیگران نیز این حدیث را از اسامه نقل نموده اند .

۲ ابو یعلی نیز این حدیث را نقل کرده و ترمذی ان را حسن دانسته است .

۳ این حدیث را ترمذی و حاکم

صحیح دانسته اند , و ذهبی در تلخیص ان را ثابت دانسته است .

۴ احمد در مسند مثل این حدیث را نقل نموده است .

صفحه۲۷

۸ قال صلی الله علیه و آله و سلم : آخلفونی فی آهل بیتی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : در مورد خاندانم جانشین من باشید .

۹ قال صلی الله علیه و آله و سلم : ادبوا اولادکم علی ثلاث خصال : حب نبیکم ، و حب آهل بیته ، و قراه القرآن ، فانّ حمله القرأن فی ظلً الله یوم لا ظل الا ظله مع أنبیائه و أصفیائه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : فرزندانتتان را بر سه خصلت تربیت کنید :

دوستی پیامبرتان و دوستی خاندان وی و تلاوت قرآن ، .زیرا حاملان قرآن در روزی که هیچ سایه ای جز سایه رحمت خدا نیست ، با پیامبران و برگزیدگان او در سایه {رحمت } الهی خواهند بود .

۱۰ قال صلی الله علیه و آله و سلم : اراف امتی ... و اقضاهم علی ... :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : مهربان ترین امّت من .. و أشناترین آنان به داوری علی است ... ۱ .

۱۱ قال صلی الله علیه و آله و سلم : اشتدّ غضب الله علی من آذانی فی عترتی ۲

پاورقی

۱ سمه ودی می گوید : روشن است که اسا داوری ، دانش اشت ، و در فیض القدیر شرح الجامع الغیر ج ۱ ، ص ۴۵۹ ۴۶۰ آمده است که : گفته اند همان گونه که وی در علوم ظاهری

أشناترین اصحاب به قضاوت بود ، داناترین أنان به علوم باطنی نیز به شمار می رفت . حکیم ترمذی در مورد سخن پیامبر که به علی فرمود : حلّه ای را بپوش که برای تو پنهان نموده ام گفته است : به عقیده ما این حلّه ، حلّه توحید است ، زیرا علی در خدا شناسی تقّم داشت و به همین جهت بر تمامی اصحاب پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم برتری جسته بود .

۲ این حدیث از ابو نعیم نقل شده است .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله و سلم فرمود :خشم خدا ، بر کسی که مرا در مورد خاندانم آزار دهد شدید خواهد بود .

۱۲ قال صلی الله علیه و آله و سلم :افضل نسا, اهل الجنه خدیجه بنت خویلد ، و فاطمه بنت محمد ، و مریم بنت عمران ، و آسیه بنت مزاحم امراه فرعون ۱ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : بر ترین زنان اهل بهشت خدیجه دختر خویلد ، فاطمه دختر محمد ، مریم دختر عمران ، و آسیه دختر مزاحّم همسر فرعون است .

۱۳ قال صلی الله علیه و آله و سلم : اللهم اجعل رزق آل محمد فی الدنیا قوتاً .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله و سلم فرمود :خداوندا ! در دنیا خوراکی کافی روزی خاندان محمّد کن .

۱۴ قال صلی الله علیه و آله و سلم : أما بعد، ألا أیها الناس فانما أنا بشر یوشک أن یأتی رسول ربی فأجیب، وأنا تارک فیکم ثقلین : أولهما کتاب الله فیه الهدی والنور، من استمسک به وأخذ به

کـان علی الهـدی، ومن أخطأه ضل، فخـذوا بکتاب الله تعالی واستمسـکوا به، وأهل بیتی أذکرکم الله فی أهل بیتی، أذکرکم الله فی أهل بیتی .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : امّا بعد ، ای مردم بدانید که من هم بشری هستم و نزدیک است فرستاده پروردگا و فرشته مرگ نزد من آید و

پاورقی

۱ حاکم گفته است :این حدیث صحیح است ، و ذهبی آن را ثابت دانسته است .

۲ این حدیث را بخاری در کتاب الّرقاق نقل نموده است .

۳ فخر رازی می گویـد : خـدای بزرگ ، خانـدان پیامبر را در پنج چیز برابر ساخته است : در دوستی و تحریم صدقه و پاکی و سلام و درود ، و این ویژگیها برای دیگران قرار داده نشده است . فیض القدیر ، ج۲ ، ص ۱۷۴ ۱۷۵ .

نـدایش را پاسـخ می گویم ، و من دو چیز گرانقـدر در میان شـما بر جای می گـذارم : نخستین آنها کتاب خداست که در آن رهنمود و نور است ، هر کس به آن چنگ زنـد و آن را بگیرد ، بر {راه } هدایت است و هر کس از آن منحرف گردد گمراه شـده است . پس کتاب خـدای بزرگ را بگیریـد و به آن چنگ در نزنیـد ، و {دیگر } خانـدان من است که خـدا را در مورد خاندانم به شما یاد آوری می کنم : {آری} خدا را در مورد خاندانم به شما یاد آوری می کنم .

۱۵ قال صلی الله علیه و آله وسلم : ان الله اصطفی کنانه من ولد اسماعیل، واصطفی قریشاً من کنانه،

واصطفی من قریش بنی هاشم، واصطفانی من بنی هاشم :

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله وسـلم فرمود : خداونـد از میان فرزنـدان اسـماعیل کنانه را برگزیـد ، و از میان کنانه قریش را انتخاب کرد ، و از میان قریش بنی هاشم را برگزید ، و از میان بنی هاشم مرا انتخاب نمود .

۱۶ ان الله تعـالی اصـطفی مـن ولـد ابراهیـم اسـماعیل، واصـطفی من ولـد اسـماعیل بنی کنـانه، واصـطفی من بنی کنـانه قریشـاً، واصطفی من قریش بنی هاشم، واصطفانی من بنی هاشم .

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلم فرمود : خـدای بزرگ از میان فرزنـدان ابراهیم اسـماعیل را بزگزید ، و از میان فرزندان اسـماعیل بنی کنانه را انتخاب نمود ، و از میا بنی کنانه قریش را برگزید ، و از میان قریش بنی هاشم را اتخاب کرد ، و از میان بنی هاشم مرا برگزید .

صفحه ۳۰

۱۷ قال صلی الله علیه وآله و سلم :انّ الله تعالی أمرنی بحبّ أربعه، وأخبرنی أنه یحبهم : علیّ منهم وأبوذر، والمقداد، وسلمان .

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلم فرمود :خـدای بزرگ مرا به دوستی چهارتن فرمان داده است و به من خبر داده که خود نیز آنان را دوست می دارد : علی از آنان است و نیز ابوذر و مقداد و سلیمان

قال صلی الله علیه و آله و سلم : انّ الله تعالی أمرنی أن أزوج فاطمه من علیّ . ۱ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: خدای بزرگ به من فرمان داده است که فاطمه را به عقد علی در آورم .

قال صلى الله علیه و آله و سلم :انّ الله تعالی جعل ذریه کل نبی فی صلبه، وجعل ذریتی فی صلب علی بن أبی طالب :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : خدای بزرگ نسل هر پیامبری را در صلب وی قرار داده و نسل مرا در صلب علی بن ابی طالب نهاده است . ۲ .

۲۰ قال صلى الله علیه و آله و سلم : انّ الله تعالی حرم علی الصدقه وعلی أهل بیتی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود :خدا بزرگ صدقه را بر من و خاندانم حرام ساخته است

۲۱ قال صلى الله علیه و آله و سلم : انّ الصدقه لا تنبغی لآل محمد، انما هی أوساخ الناس :

پیامبر خدا صدقه برای ما خاندان محمّد سزاوار نیست ، زیرا آن چرک و کثافت اموال مردم است .

پاورقی

۱ این سخن را هنگامی پیامبر فمود که ابوبکر وعمر به خواستگاری فاطمه آمدند و پیامبر آنها را رد کرد و فاطمه را به علی تزویج نمود .

۲ یعنی فرزندان وی را تنها از فاطمه قرار داده ، و از ویژگیهای آن حضرت این است که فرزندان دخترش منسوب به او هستند .

صفحه۳۱

۲۲ قال صلى الله علیه و آله و سلم : انّ الصدقه لا تحل بنا ، و انّ مولی القوم منهم ۱ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : صدقه برای ما حلال نیست ، و همانا سرپرست مردم از خود آنان است .

۲۳ قال صلى الله علیه و آله و سلم : انّ ابنی هذا سیّد ، و لعل الله

ان يصلح به بين فئتين عظيمتين من المسلمين :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود صلی الله علیه و آله و سلم این پسرم حسن بزرگوار است ، و امید می رود که خداوند به وسیله او میان دو گروه عظیم از مسلمانان را سامان دهد .

۲۴ قال صلی الله علیه و آله و سلم: انّ عده الخفا, بعدی عده نقبا، موسی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود :جانشینان بعد از من۲ ، به تعداد سرگردگان {قوم} موسی خواهند بود .

۲۵ قال صلی الله علیه و آله و سلم : انّ فاطمه احصنت فرجها فحرمها الله و ذریتها علی النّار :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: فاطمه دامانش را پاک نگاه داشت ، از این رو خداوند او و فرزندانش را بر آتش حرام ساخت .

پاورقی

۱ این حدیث را احمد نیز نقل نموده و حاکم گفته که موافق شرط شیخین بخاری و مسلم است ، و ذهبی آن را ثابت دانسته است .

۲ مقصود جانشینان بحق پیامبرند ، و گرنه ستمکاران هرگز نمی توانند جانشین پیامبر باشند ، این حدیث اشاره ای نیز به خلافت امامان دوازده گانه دارد .

صفحه ۳۲

۲۶ قال صلی الله علیه و آله و سلم : انّ مثل اهل بیتی فیکم مثل سفینه نوح ، من رکبها نجا و من تخلف عنها هلک :

قسمت دوم

پیامبر خد صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : مثل خاندان من در میان شما مثل کشتی نوح است ، هر کس بر آن سوا ر شد رهایی یافت و هر کس از آن بازماند

نابود گردید ۱ .

۲۷ قال صلی الله علیه و آله و سلم : انا آل محمد لا تحلّ لنا الصدقه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : صدقه برای ما خاندان محمّد حلال نیست .

۲۸ قال صلی الله علیه و آله و سلم : انّی تاریک فیکم خلیفتین : کتاب الله حبل ممدودّ ما بین السما' و الارض ، و عترتی اهل بیتی ، و انّهما لن یتفرقا حتّی یردا علی الحوض ۲ :

پاورقی

۱ وجه تشبیه آن است که از میان قوم نوح آنان که سرنشین کشتی بودند رهایی یافتند ، پیامبر نیز برای امّتش رهایی را در سایه تمسک به خاندان رسالت مقرّر فرموده و خاندان خود را وسیله ای برای دستیابی به آنان قرار داده و امّت را وارد نموده است که به دوستی اهل بیت و ریسمانشان چنگ زنند و برای آنکه نعمتهای الهی را سپاس گفته باشند آنان را بزرگ بشمارند و رهنمودهای دانشمندانشان را فرا گیرند ، زیرا هر کس این راه را برگزیند ، از تاریکیهای مخالفت رهایی یافته و شکر نعمتهای پی در پی خدا را به جای آورده است ، و هر کس از آنان باز بماند ، در دریافی کفر و سرکشی غرق کشته ، سزاوار آتش شده است ، چرا که دشمنی با آنان چنانکه در بعضی روایات آمده است سبب ورود در آتش خواهد بود . فیض القدیر ، ج ۲ ، ص ۵۱۹ .

۲ این حدیث را ابو یعلی و حافظ عبد العزیز بن اخضر جنابذی نیز نقل نموده اند .

سمهودی می گوید : در این باب

افزون بر بیست تن از صحابه وجود دارند .

صفحه۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : من دو جانشین در میان شما بر جای می گذارم : کتاب خدا ، که ریسمانی است میان آسمان و زمین کشیده شده است ، و عترتم که خاندان منند ، این دو از یکدیگر جدا نمی شوند تا بر حوض { کوثر} در آیند ۱ .

۲۹ قال صلی الله علیه و آله و سلم : انا دار الحکمه و علیّ بابها :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : من سرای حکمتم و علی در آن است ۲ .

پاورقی

۱ یعنی اگر دستورات کتاب خدا را به کار بستید و از نواهی آن باز ایستادید و به رهنمودهای عترتم راه یافتید و از روش آنان پیروی نمودید هدایت یافته اید و گمراه نخواهید شد . قرطبی می گوید : این سفارش و تاکید عظیم می رساند که احترام خاندان پیامبر و نیکویی با آنان و تعظیم و دوست داشتنشان ، همانند واجبات موکّد که برا هیچ کس عذری در تخلّف از آنها نیست ، واجب است . این علاوه بر آن ارتباطی است که ما می دانیم آنان با پیامبر دارند و جزیی از او به شمار می آیند ، چرا که آنان ریشه های او هستند و از وی نشات گرفته اند ، چنانکه پیامبر فرمود : فاطمه پاره تن من است . در عین حال بین امیّه در برار این همه حقوق عظیم به مخالفت و نافرمانی برخاسته و خون خاندانش را به زمین ریختند . زنان و کودکانشان را

به اسارت برده و خانه هایشان را ویران نموده اند . شرافت و فضیلت آنان را انکار کرده و نسبت به آنان لعن و ناسزا روا دانستند و با وصیّت مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم به مخالفت برخاستند و با هدف و آرزوی او رویا رویی نمودند . راستی چه شرمنده اند آنگاه که در برار او قرار می گیرند و چه رسوایند روزی که بر او عرضه می شوند ! فیض القدیر ، ج ۳ ، ص ۱۴۱۵.

۲ یعنی علی بن ابی طالب همان دّری است که از آن می توان وارد حکمت گردید . راستی این مقام و منزلت چقدر والاست ، و کسانی که پنداشته اند مقصود از علیّ بابها این است که در آن سرا بلند است . و علیّ را از علوّ به معنی ارتفاع و بلندی گرفته اند ، به پنداری باطل که هرگز برای آنان سودمند نیست دست یافته اند . فیض القدیر ، ج ۳ ص ۴۶.

صفحه۳۴

۳ قال صلی الله علیه و آله و سلم : انا مدینه العلم و علیّ بابها . فمن اراد العلم فلیات الباب ۱ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : اوّل من اشفع له یوم القیامه من امّتی اهل بیتی ، ثم الاقرب فالاقرب من قریش ، ثم الانصار ، ثم من آمن بی و اتّبعنی من الیمن ، ثم من سائر العرب ، ثم الاعاجم ، و من اشفع له اوّلا افضل ۲ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : نخستین کسانی را که از میان امّتم در روز رستاخیز

شفاعت می کنم خانـدان مننـد ، سـپس از قریش آنان که به من نزدیکتر و نزدیکترنـد ، آنگاه از انصار ، و سـپس از مردم یمن آنـان که به من ایمـان آورده و از من پیروی نموده انـد ، آنگـاه از دیگر مردم عرب و سـپس از غیر عربها شـفاعت می کنم ، و کسانی را که در اوّل شفاعت می کنم { اهل بیت من } از همه برترند .

۳۲ قال صلی الله علیه و آله و سلم :اوّل من یلحقنی من اهلی انت یا فاطمه ، و اوّل من یلحقنی من ازواجی زینب ، وهی اطولکن کفاّ :

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلم فرمود :ای فاطمه ! نخستین کسـی که از خاندانم به من می پیوندد تو هستی ، و نخستین همسرانم که به من ملحق می شود زینب است . و او در بخشش و عطا برترین شماست .

پاورقی

۱ این حـدیث را احمـد بـدون جمله فمن اراد العلم .. نقل نموده است . علّامه احمد بن محمّد بن صدیق حسـنی غماری مغربی پیرامون تصحیح این حدیث شریف کتابی نگاشته و آن را فتح الملک العلیّ بصّه حدیث باب مدینه العلم علیّ نام نهاده است .

۲ این حدیث را دار قطنی در کتاب الافراد آورده و ابو طاهر مخلص نیز آن را در ششمین حدیث خود نقل نموده است .

۳۳ قال صـلی الله علیه و آله و سـلم :الا احدثکم باشـقی الناس ؟ رجلین : احیمر ثمود الّذی عقر النّاقه ، و الذی یضـربک یا علی علی هذه حتّی یبلّ منها هذه ۱ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و

آله و سلم فرمود :آیا از بدبخت ترین مردم به شما خبر ندهم ؟ { بدبخت ترین مردم } دو کسند : آن مردک سرخ روی ثمودی که ناقه را پی کرد و آن کس که بر قرق سر تو ای علی ضربه ای می زند تا آنکه محاسنت از خون سرت رنگین شود .

پاورقی

۱ این حدیث را احمد و بزّاز نیز نقل نموده اند .

صفحه۳۶

ب

۳۴ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم :بعض بنی هاشم و الانصار کفر و بغض العرب نفاق :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : دشمنی با بنی هاشم و انصار کفر ۱ ، و دشمنی با عرب دو رویی است ۲ .

پاورقی

۱ یعنی اگر کسی با بنی هاشم بدان سبب که خویشاوندان پیامبرند ، و با انصار از آن جهت که یاور و پشتیبان او هستند ، دشمنی کند ، آشکارا کفر ورزیده است . فیض القدیر ، ج ۳ ، ص ۲۰۵ .

۲ این حدیث را مسلم با همین مضمون روایت کرده است .

صفحه۳۷

ح

۳۵ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : حسبک من نساء العالمین : مریم بنت عمران ، و خدیجه بنت خویلد ، و فاطمه بنت محمد ، و آسیه امراه فرعون ۱ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : از زنان جهانیان مریم دختر عمران ، خدیجه دختر خویلد ، فاطمه دختر محمّد و آسیه همسر فرعون { در برتری بر زنان } تو را بسنده است .

۳۶ قال صلی الله علیه و آله و سلم :حسین منّی و انا منه ، احب الله من احب حسینا ، الحسن و الحسین سبطان من الاسباط ۲ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : حسین از من است و من از او هستم . خدا دوست دارد هر کسی را که حسین را دوست بدارد . حسن و حسین دو نوه از نوه های منند .

۳۷ قال صلی الله علیه و

آله و سلم :الحسن و الحسین سیدا شباب اهل الجنه :

پاورقی

۱ حاکم گفته : این موافق شرط شیخین است ، و ذهبی آن را ثابت دانسته است .

۲ در روایت ترمذی آمده است : حسین سبط من الاسباط . قاضی می گوید : سبط فرزند فرزند است ، یعنی : او از فرزندان من است . در حقیقت پیامبر با این بیان و این بعضیّت تاکید کرده و آن را تثبیت نموده است ، و احتمال می رود که مقصود از آن در اینجا این باشد که از او قبیله ای منشعب می شود و خلق کثیری از نسل وی پدید می آیند .

در این صورت این جمله اشاره به آن است که نسل او از همه بیشتر و پایدارتر است و مساله نیز چنین بوده است . مرقاه المفاتیح ، ج ۵ ، ص ۶۰۵ .

صفحه۳۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود :حسن و حسین دو سرور جوانان اهل بهشتند ۱ .

۳۸ قال صلی الله علیه و آله و سلم : الحسن و الحسین سیدا شباب اهل الجنه ، و ابوهما خیر منهما :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود :حسن و حسین دو سرور جواناان اهل بهشتند و پدرشان بهتر از آنهاست .

۳۹ قال صلی الله علیه و آله و سلم : الحسن و الحسین سیدا شباب اهل الجنه الا ابنی الخاله عیسی بن مریم و یحی بن زکریا ، و فاطمه سیده نساء اهل الجنه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : حسن و حسین دو سرور جوانان اهل بهشتند بجز عیسی

بن مریم و یحیی بن زکریّا که پسر خاله یکدیگرند ، و فاطمه سرور زنان اهل بهشت است .

۴۰ قال صلی الله علیه و آله و سلم : الحسن منی ، و الحسین من علی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : حسن از من و حسین از علی است .

۴۱ قال صلی الله علیه و آله و سلم : الحسن و الحسین شنفا العرش ، و لیسا بمعلقین :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود :حسن و حسین دو گوشواره عرشند ۲ ولی آویزان نیستند

پاورقی

۱ ترمذی گفته : این حدیث حسن و صحیح است ، و سیوطی گفته : این حدیث متواتر است .

۲ دیلمی می گوید : یعنی : به منزله دو گوشواره چهره اند . شنف گوشواره آویخته به گوش را گویند ، و مقصود آن است که یکی از آنها در طرف راست عرش و دیگری در طرف چپ آن قرار دارد . فیض القدیر ، ج ۳ ، ۴۱۵ .

خ

۴۲ قال رسول الله صلی الله علیه و اله : خدیجه خیر نساء عالمها , و مریم خیر نساء عالمها ، و فاطمه خیر نساء هالمها :

پیامبر خدا صلی الله علیه و اله فرمود : خدیجه بهترین زنان مردم زمانش , و مریم بهترین زنان مردم زمان خود , و فاطمه بهترین زنان مردم زمان خویش است .

۴۳ قال صلی الله علیه و اله فرمود : خمس من اوتیهن لم یعذر علی ترک عمل الأخره : زوجه صالحه , وبنون ابرار , و حسن مخالطه النّاس , و معیشه فی بلده ,

و حب ال محمد صلی الله علیه و اله ۱ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و اله فرمود : پنج چیز است که به هر کس داده شود , در ترک عمل آخرت معذور نیست : زن شایسته , فرزندان نیکوکار , معاشرت نیکو با مردم , گذران زندگی در شهر و دوستی خاندان محمد صلی الله علیه و اله .

۴۴قال صلی الله علیه و اله : خیر اخوتی علی , و خیر اعمامی حمزه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و اله فرمود : بهترین برادرانم علی , و بهترین عموهایم حمزه است .

پاورقی

۱ این حدیث را ابو نعیم نقل نموده است .

صفحه ۴۰

۴۵ قال صلی الله علیه وآله : خیر نساء العالمین اربع : مریم بنت عمران , و خدیجه بنت خدیلد , و فاطمه بنت محمد , و آسیه امراه فرعون ۱ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود : بهترین زنان جهانیان چهار نفرند : مریم دختر عمران , خدیجه دختر خویلد , فاطمه دختر محمّد و آ سیه همسر فرعون .

پاورقی

۱ این حدیث را دیلمی نیز نقل نموده است .

صفحه ۴۱

د

۴۶ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم :الدنیا لا تنغی لمحمّد و لا لال محمّد ۱ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : دنیا نه برای محمد شایسته است و نه برای خاندان محمّد ۲ .

پاورقی

۱ این عطا، الله گفته : خداوند دنیا را برای آن خوش نداشته و آخریت را سرای پاداش آنان قرار داده است ، زیرا این سرای گنجایش آنچه را که خدا می خواهد به آنان عطا کند ،

نـدارد ، و خداونـد قـدر و منزلت آنان را بالاتر از این قرار اده است که در سـرایی که پایـداری برای آن نیست به آنان پاداش دهد . فیض القدیر ، ج ۳ ، ص ۵۵۱ .

۲ این حدیث را دیلمی نیز با دو طریق نقل نموده است .

۴۲

ذ

۴۷ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : ذکر علی عباده :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : یاد علی عبادت است ۱ .

پاورقی

۱ مناوی گفته : یعنی عبادت خداست و خدا در برابر آن پاداش می دهد .

صفحه۴۳

ر

۴۸ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : رجم الله لیها ، اللهم ادر الحق معه حیث دار :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : رحمت خدا بر علی باد! بار خدایا ! در هر حال حق را با علی همراه گردان .

صفحه۴۴

س

۴۹ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : سالت ربّی ان لا یدخل احداً من اهل بیتی النّار فاعطانیها ۱ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : من از پروردگارم خواستم که هیچ یک از خاندان مرا وارد آتش نکند { خداوند } هم خواسته مرا پذیرفت .

۵۰ قـال صـلی الله علیه و آله و سـلم : سـبعه لعنتهم و کل نبیّ مجابٍ : الزائـد فی کتاب الله ، و المکـذب بقـدر الله ، و المسـتحلّ حرمه الله ، و المستحل من عترتی ما حرم الله ، و التارک لسنتی ، و المستاثر بالفئ ، و المتجبّر بسلطانه لیغز من اذلّ الله و یذل من اعز الله :

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلم فرمود : هفت نفرند که من و هر پیامبری که دعایش پذیرفته است ، آنان را لعنت نموده

ایم : کسی که بر کتاب خدا بیفزاید ، و کسی که مقدّرات خدا را دروغ بشمارد ، و کسی که حرام خدا را حلال بداند ، و کسی که حرمت خدا را در مورد خاندانم حلال بشمارد ، و کسی که سنّت مرا ترک کند ، و کسی که غنیمت را به خود اختصاص دهد ، و کسی که بخاطر

قدرتش زورگویی کند تا به آن کس را که خدا خوار ساخته عزیز گرداند و آن کس را که خدا عزیز ساخته خوار گرداند .

پاورقی

۱ این حدیث را ابو سعید در شرف النبوّه نقل کرده ، و ابن سعد و همچنین ملّا در سیره خود آن را از او نقل نموده اند . این حدیث از دیدگاه دیلمی و فرزندش بدون سند است .

صفحه۴۵

۵۱ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : سته لعنتهم لعنهم الله و کل نبی مجاب : الزائد فی کتاب الله , و الکذّب بقدر الله تعالی , و المتسلط بالجبروت فیعز بلک من اذلّ الله و یذلّ من اعزّ الله , و المستحلّ لحرم الله , و المستحلّ من عترتی ما حرّم الله , و التارک لسنتی .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : شش نفرند که من و هر پیامبری که دعایش پذیرفته است آنان را لعنت نموده ایم خدا لعنتشان کند : کسی که بر کتاب خدا بیفزاید , و کسی که مقدرت خدا را دروغ بشمارد , و کسی که به زور چیره شود تا آ ن کس را که خدا خوار ساخته عزیز گرداند و آن کس را که خدا عزیز ساخته خوار گرداند , و کسی که حرمت خدا را در مورد خاندانم حلال بشمارد , و کسی که سنّت مرا ترک کند .

۵۲ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : سمی هارون ابنیه شبراً شبیراً , و انّی سمّیت ابنیّ الحسن و الحسین کنا سمّی به هارون ابنیه :

پیامبر خدا صلی الله علیه

و آله و سلّم فرمود : هارون دو پسرش را شبر و شبیر نام نهاد ، و من دو پسرم را حسن و حسین نام نهادم همان گونه که هارون دو پسرش را به این نامها نامگذاری کرد ۱ .

۵۳ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : سیّدات نساء اهل الجنّه اربعٌ : مریم ، و فاطمه ، و خدیجه ، و آسیه ۲ :

پاورقی

۱ این حدیث را ابو نعیم و دیلمی و طبرانی نیز نقل نموده اند .

۲ حاکم گفته : این حدیث بر اساس شرط شیخین صحیح است ، و ذهبی آن را ثابت دانسته و طبرانی همانند آن را روایت نموده است .

پیامبر خدا ز فرمود : سرور زنان اهل بهشت چهار نفرند : مریم ، و فاطمه ، خدیجه و آسیه .

۵۴ قال صلی الله علیه و آله و سلم : سیکون بعدی خلفا ومن بعدد الخلفا امراه ومن بعد الامرا ، ملوك ، و من بعد الملوك جبابره ، ثم یخرج رجل من اله بیتی یملأ الارض عدلاً کما ملئت جوراً ، ثم یومّر بعده القحطانی ، فو الذی بعثنی بالحق ما هو بدونه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : بزودی پس از من خلیفه ها ، و پس از خلیفه ها فرمانروایان ، و پس از فرمانروایان و پس از پادشاهان ستمگرانی خواهند آمد ، آنگاه مردی از خاندانم ظاهر می شود و زمین را از عدل پر می کند چنانکه از ستم پر شده است ، و پس از آن قحطانی به امارت می رسد . سوگند به آن کسی که

مرا بحق بر انگیخته است ، این { امارت } بدون {ظهور } وی نخواهد بود .

۵۵ قال صلی الله علیه و آله و سلم : السّبّق ثلاثه : فالسابق الی موسی یوشع بن نونّ ، و السابق الی عیسی صاحب یس ، و السّابق الی محمّد علیّ بن ابی طالب :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : سبقت گیرندگان { در ایمان به پیامبران } سه نفرند : یوشع بن نون در ایمان به موسی بر دیگران سبقت گرفت ، و صاحب یس { حبیب نجار } در ایمان به عیسی بر دیگران پیشی گرفت ، علی بن ابی طالب هم در ایمان به محمّد بر همه مردم سبقت جست ۱ .

پاورقی

۱ مناوی گفته : راستی این چه فضیلت بزرگی برای علی علیه السلام است ، و چه بسیار صفات برجسته ای که در او وجود داشت که دیگران از آن برخوردار نبودند .

صفحه۴۷

ش

۵۶ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : شباب اهل الجنّه ... : حسین و حسین ... :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : حسن و حسین از جوانان اهل بهشتند .

۵۷ قال صلی الله علیه و آله و سلم : شفاعتی لامّتی من احبّ اهل بیتی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : شفاعت من به آن گروه از امّتم اختصاص دارد که خاندانم را دوست داشته باشند .

۵۸ قال صلی الله علیه و آله و سلم : الشفعاء خمسةّ : القر ن ، و الرّجم ، و الامانه ، و نبیکم

، و اهل بيته

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم فرمود : شفاعت كنندگان پنج تن خواند بود : قر آن ، خويشاوندى ، امانت ، پيامبرتان و خاندانش .

صفحه۴۸

ص

۵۹ قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم :صلّو علىّ و اجتهدوا فى الدّعا، ، و قولوا : اللهمّ صلّ على محمّد و على آل محمّد ، و بارك على محمّد و آل محمّد ، كما باركت على ابراهيم ، انّك حميدّ مجيدّ ۱ :

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم فرمود : بر من درود بفرستيد و در نيايش بكوشيد و بگوييد : با ر خدايا ! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست ، و بركت خود را بر محمّد و خاندان محمّد فرود آور ، چنانكه بر ابراهيم و خاندان ابراهيم فرود آوردى ، بيقين تو ستوده و بزرگوارى .

۶۰ قال صلى الله عليه و آله و سلم : الصدّيقون ثلاثه : حزقيل مومن آل فرعون ، و حبيب النجّار صاحب آل يس ، و علىّ بن ابى طالب :

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم فرمود :راستگويان سه نفرند ، حزقيل مومن آل فرعون ، حبيب نجّار يار آل يس ، و على بن ابى طالب .

۶۱ قال صلى الله عليه و آله و سلم : الصّدّيقون ثلاثه : حبيب النّجّار مومن آل يس الّذى قال : يا قون اتّبعوا المرسلين و حزّقيل مومن آل فرعون الّذى قال : اتقتلون

پاورقى

۱ ابو نعيم ، ابن منده ، ابن عبد البرّ و عبد الّه بن احمد بن حنبل نيز اين حديث را نقل

نموده اند .

صفحه ۴۹

رجلاً ان يقول ربّى الله و على بن ابى طالب ، و هو افضلهم ۱ :

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم : راستگويان سه نفرند : حبيب نجّار مومن آل يس كه گفت : اى قوم من ! از فرستادگان خدا پيروى كنيد ، و حزقيل مومن آل فرعون كه گفت : آيا مردى را مى كشيد كه مى گويد پروردگارم خداست ؟! و على بن ابى طالب كه برترين آنهاست .

پاورقى

۱ اين حديث را ابن مردويه و ديلمى نيز نقل نموده اند .

صفحه ۵۰

ع

۶۲ قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : عادى الله من عادى عليها :

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم فرمود : خداوند دشمن كسى است كه دشمن على باشد .

۶۳ قال صلى الله عليه و آله و سلم : عشره فى الجنّه : النبى فى الجنّه ... و علىّ فى الجنّه ... :

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم فرمود : ده نفر اهل بهشتند { كه از ايشان است پيامبر خدا و على

۶۴ قال صلى الله عليه و آله و سلم : علىّ اخى فى الدنيا و الاخره ۱ :

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم فرمود : على در دنيا و آخرت برادر م است .

۶۵ قال صلى الله عليه و آله و سلم : علىّ اصلى و جعفر فرعى :

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم فرمود : على ريشه و جعفر شاخه من است .

۶۶ قال صلى الله عليه و آله و سلم : علىّ امام البرره ، و

قاتل الفجره ، منصور من نصره ، مخذول من خذله :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :علی پیشوای نیکوکاران و کشنده تبهکاران است ، هر کس او را یاری کند ، یاری خواهد شد و هر کس دست از یاریش بردارد رسوا خواهد گردید .

پاورقی

۱ دیلمی نیز این حدیث را نقل نموده است ، و در المعجم الاوسط طبرانی از او امامه نقل شده که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم میان مردم برادری قرار داد و میان خود و علی نیز برادری بر قرارا کرد .

صفحه ۵۱

۶۷ قال صلی الله علیه و آله و سلم : علیّ باب حطّه ، من دخل منه کان مومناً ، و من خرج منه کان کافراً :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود :علی باب حطّه ۱ است ، هر کس از آن وارد شود مومن ، و هر کس از آن خارج شود کافر است ۲ .

۶۸ قال صلی الله علیه و آله و سلم : علیّ عیبه علمی ۳ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : عل مخزن علم من است .

۶۹ قال صلی الله علیه و آله و سلم : علیّ مع القرآن و القرآن مع علیّ ، لن یفتراقا حتی یردا علیّ الحوض ۴ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : علی با قرآن ، و قران با علی است ، هرگز از یکدیگر جدا نمی شوند تا در کنار حوض { کوثر } بر من وارد شوند .

۷۰ قال صلی الله علیه و آله و سلم :

عليّ منّی و انا من عليّ ، و لا يودّی عنّی الا انا او علّی :

پاورقی

۱ یعنی راه فروریختن گناهان است .

۲ یعنی همان گونه که خداوند ورود خاضعانه بنی اسرائیل به دروازه شهر را وسیله آمرزش آنان قرار داد ، برای این امّت نیز دوستی علی و راهیابی به هدایت و پیروی از راه او و پذیرفتن ولایتش را وسیله آمرزش و ورود به بهشت و رهایی از آتش قرار داده است ، و مقصود ازخرج منه ، خرج علیه است یعنی کسی که بر او خروج کندفیض القدیر ، ج ۴ ، ص ۳۵۶ .

۳ عیبه چیزی است که انسان اشیای گرانبهای خود را در آن نگهداری می کند . این درید گفته : این از سخنان کوتاه پیامبر است که هیچ کس پیش از او به آن مثل نزده است . پیامبر با این سخن علی را به کارهای باطنی خود که هیچ کسی جز او از آنها آگاهی ندارد اختصاص داده است واین نهایت ستایش علی علیه السلام است .فیض القدیر ، ج ۴ ص ۳۵۶ .

۴ حاکم گفته : این حدیث صحیح است ، و ذهبی آن را ثابت دانسته است .

صفحه۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : علی از من است و من از علی هستم ، و هیچ کس } جز خودم یا علی { دین مرا } از سوی من ادا نمی کند .

۷۱ قال صلی الله علیه و آله و سلم : عليّ منّی بمنزله راسی من بدنی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : علی نسبت به

من به منزله سر در بدن من است ۱ .

۷۲ قال صلی الله علیه و آله و سلم : علیّ منّی بمنزله هارون من موسی ، الّا انّه لا نبیّ بعدی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : علی نسبت به من به منزله هارون نسبت به موسی ، جز آنکه پس از من پیامبری وجود ندارد .

۷۳ قال صلی الله علیه و آله و سلم : علیّ بن ابی طالب مولی من کنت مولاه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : عل بن ابی طالب سرور هر کسی است که من سرور اویم .

۷۴ قال صلی الله علیه و آله و سلم : علیّ یزهر فی الجنّه ککواکب الصّبح لاهل الدنیا ۲ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : علی در بهشت می درخشد چنانکه اختران بامداد برای مردم دنیا می درخشند .

۷۵ قال صلی الله علیه و آله و سلم :علیّ یعسوب المومنین ۳ ، و المال یعسوب المنافقین :

پاورقی

۱ این تعبیر شدّت ارتباط و اتصال به آن حضرت را می رساند .

۲ این حدیث را حاکم نیز نقل نموده است .

۳ یعسوب به معنی سرور و سالار است . صاحب کتاب المحکم می گوید : یعسوب شاه زنبوران است ، سپس استعمال آن شایع شده تا جایی که به هر رئیسی یعسوب گفته اند . ثعلب می گوید : یعسوب زنبور نری است که جلو زنبوران حرکت می کند و از آنها دفاع می نماید .

صفحه۵۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : علی سرور مومنان است ، و

دارایی و ثروت سرور منافقات .

۷۶ قال صلی الله علیه و آله و سلم : علیّ یقضی دینی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : علی دیّن مرا ادا می کند .

۷۷ قال صلی الله علیه و آله و سلم : عمّار تقتله الفئه الباغیه :

پیامبرخدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : یک گروه ستمگر عمّار را خواهد کشت ۱ .

۷۸ قال صلی الله علیه و آله و سلم : عنوان صحیفه المومن حبّ علیّ بن ابی طالب :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : عنوان نامه عمل مومن ، دوستی علی بن ابی طالب است ۲ .

پاورقی

۱ یعنی : گروه ستمگری که از اطاعت امام راستین بیرون رفته است . طبرانی در روایتی جمله النّاکبه عن الحق را نیز بر آن افزوده است . مقصود از این گروه ، گروه معاویه است ، چنانکه در روایت طبرانی و دیگران به تفصیل آمده است ، و این از معجزات پیامبر به شمار می رود ، زیرا اخبار از غیبی است که به وقوع پیوسته است . فیض القدیر ، ج ۴ ، ص ۳۵۹ . در این روایت برای علی علیه السلام و عمار بن یاسر رضی الله عنه فضیلت آشکاری به چشم می خورد .

۲ یعنی : دوستی علی نشانه ای است که مومن در روز رستاخیز به آن شناخته می شود . مناوی نیز چنین است . من می گویم : در دنیا نیز همین گونه است . خداوند ما را بر دوستی او بمیراند و با مودّت وی ما

را به سوی خود بر گیرد آمین .

صفحه۵۴

ف

۷۹ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : فاطمه بضعهٌ ۱ منّی ، فمن اغضبها اغضبنی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : فاطمه پاره تن من است ، هر کس او را به خشم بیاورد مرا خشمگین ساخته است .

۸۰ قال صلی الله علیه و آله و سلم : فاطمه بضعه منّی ، یقبضنی ما یقبضها ، و یبسطنی ما یبسطها ، و انّ الانساب تنقطع یوم القیامه غیر نسبی و سببی و صهری :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : فاطمه پاره تن من است ، آنچه وی را اندوهگین کند مرا اندوهگین می کند ، و آنچه وی را شاد مان سازد مرا شادمان می سازد ، و روز رستاخیز همه خویشاوند یها بجز خویشاوندی نسبی و سببی و دامادی من بریده خواهد شد .

پاورقی

۱ بضعه به فتح با، ، پاره گوشت را گویند . گاهی نیز به کسر بأ خوانده می شود چنانکه در نهایه آمده است . در قاموس آمده است که بضعه به فتح بأ و سکون ضاد پاره گوشت است ، و به ضّم بأ و کسر آن نیز نقل شده و معنی آن این است که فاطمه جزٔ من است ، چنانکه یک تکّه گوشت ، جزئی از گوشت به شمار می رود . چه خوب گفته است مالك که : هیچ کس را بر پاره تن پیامبر خدا برتری نمی دهم . مرقاه المفاتیح ، ج ۵ ، ص ۵۹۲ .

سهیلی به این روایت استدلال

نموده است بر اینکه هر کس به فاطمه دشنام دهد کافر شده است ، زیرا دشنام دادن به آن حضرت باعث خشم پیامبر می شود ، و همچنین استدلال نموده است بر اینکه فاطمه از ابوبکر و عمر افض است . فیض القدیر ، ج ۴ ، ص ۴۲۱ .

صفحه۵۵

۸۱ قال صلی الله علیه و آله و سلم : فاطمه سیده نساء اهل الجنّه ، الا مریم بنت عمران ۱ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : فاطمه سرور زنان اهل بهشت است بجز مریم دختر عمران ۲ .

۸۲ قال صلی الله علیه و آله و سلم لعلّی علیه السلام : فاطمه احبّ الی منک ، و انت اعزّ الیّ منها

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم به علی علیه السلام فرمود : فاطمه نزد من محبوب تر از توست ، و تو نزد من عزیزتر از او هستی .

پاورقی

۱ پس معلوم می شود فاطمه از عایشه برتر است ، زیرا فاطمه پاره تن پیامبر است ، ولی برخی از آنان با این عقیده مخالفت کرده اند . سبکی می گوید : آنچه ما به آن اعتقاد داریم و آن را بر گزیده ایم این است که فاطمه برتر است ، سپس خدیجه و آنگاه عایشه در مرحله بعد قرار دارند ، و اختلاف در این مساله از ما پوشیده نیست ، ولی هنگامی که نهر خدا جاری شد ، نهر معقل بیهوده خواهد بود . فیض القدیر ، ج ۴ ، ص ۴۲۱ .

۲ حاکم گفته : این حدیث صحیح است ، و ذهبی آن را

ثابت دانسته است . ان حدیث را احمد و طبرانی نیز از ابو سعید نقل نموده اند .

صفحه۵۶

ق

۸۳ قـال رسول الله صـلی الله علیه و آله و سـلم : قال جبریل : قلبت مشارق الارض و مغاربها قلم اجـد رجلًا من محمّـد ، و قلّبت مشارق الارض و مغاربها فلم اجد بنی اب افضل من بنی هاشم ۱ :

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلم فرمود : جبرئیل گفت : مشـرق و مغرب زمین را زیر و رو کردم ، کسـی را برتر از محمّد نیافتم ، و مشرق و مغرب زمین را زیر و رو نمودم ، فرزندان پدری را برتر از بنی هاشم نیافتم .

۸۴ قال صـلی الله علیه و آله و سـلم : الّهم صلّ علی محمّد و علی آل محمّد ، کما صـلّیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم ، انّک حمیدٌ مجیدٌ ، اللهم بارک علی محمّد و علی آل محمّد ، کما بارکت علی ابراهیم و آل ابراهیمٍ إنّک حمیدٌ مجیدٌ :

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلم فرمود : بگویید : بار خدایا ! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست ، چنانکه بر ابراهیم و خانـدان ابراهیم درود فرسـتادی ، بی گمان تو سـتوده و بزرگواری . بار خـدایا! برکت خود را بر محمّـد و خانـدان محمّد فرود آور ، همان گونه که بر ابراهیم و خاندان ابراهیم فرود آوردی ، بیقین تو ستوده و بزرگواری .

پاورقی

۱ این حدیث را احمد در مناقب و دیگران مانند طبرانی ، بیهقی ، دیلمی ، ابن لال و محاملی نیز نقل نموده اند

.

ک

۸۵ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم للحسن علیه السلام : کخ کخ ۱ ، ارم بها ، اما شعرت انّا لاناکل الصّدقه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : آ، { خرما } را نخور و از دهان بیفکن ، مگر نمی دانی که ما صدقه نمی خوریم ؟! .

۸۶ قال صلی الله علیه و آله و سلم : کلّ بنی آدم ینتمون الی عصبه ، الّا ولد فاطمه فانا ولیّهم و انا عصبتهم :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : بنی آدم همه به ریشه ای منسوبند ، مگر فرزندان فاطمه که من سرپرست و ریشه آنانم .

۸۷ قال صلی الله علیه و آله و سلم :کلّ بنی انثی فانّ عصبتهم ، ماخلا ولد فاطمه فانّی انا عصبتهم و انا باوهم :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : پسران هر دختری ریشه آنان به پدرشان وابسته است بجز فرزندان فاطمه که من ریشه آنان و پدرشان هستم .

۸۸ قال صلی الله علیه و آله و سلم : کلّ سببٍ و نسبٍ منقطعّ یوم القیامه ، الّا سببی و نسبی :

پاورقی

۱ کخ به فتح کاف و کسر آن ، و سکون خا، با تشدید و تخفیف ، و به کسر خا، با تنونی و غیر تنوین ، شش واژه است که برای باز داشتن کودک از خوردن چیز آلوده به کار می رود . این سخن را پیامبر آنگاه که حسن علیه السلام یک دانه از خرماهای صدقه را برداشته و در دهانش

گذاشته بود ، به وی فرمود و او را از خوردن آن بازداشت . فیض القدیر ج ۴ ، ص ۵۴۹ .

صفحه۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : روز رستاخیز هر سبب و نسبی جز سبب و نسب من قطع خواهد شد .

۸۹ قال صلی الله علیه و آله و سلم :کلّ نسب و صهّر ینقطع یوم القیامه الّا نسبی و صهّری :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : روز رستاخیز هر نسب و سببی جز نسب و سبب من قطع خواهد شد .

۹۰ عن امّ سلمه قالت : کانّ صلی الله علیه و آله و سلم اذا عضب لم یجترئ علیه احد الّا علیّ :

از ام سلمه ۱ نقل کرده اند که گفت : { پیامبر } هنگامی که خشمگین می شد ، هیچ کس جز علی در برابر او جرات { سخن گفتن } نداشت ۲ .

۹۱ عن ابی ثعلبه قال : کان صلی الله علیه و آله و سلم اذا قدم من سفر بدا بالمسجد فصلّی فیه رکعتین ، ثمّ یثنّی بفاطمه ، ثم یاتی ازواجه :

از ابو ثعلبه نقل کرده اند که گفت : پیامبر هنگامی که از سفر می آمد ، نخست وارد مسجد می شد و دو رکعت نماز می گذارد ، سپس به دیدن فاطمه می رفت ، آنگاه نزد همسرانش می آمد .

۹۲ عن عائشه قالت : کانّ صلی الله علیه و آله و سلم کثیراً ما یقبّل عرف فاطمه ۳ :

از عایشه نقل نموده اند که گفت : { پیامبر } بسیاری از اوقات فرق

سر فاطمه را می بوسید .

پاورقی

۱ این حدیث را طبرانی نیز از امّ سلمه نقل نموده است .

۲ این بدان سبب بود که پیامبر از مقام و منزلت علی آگاه بود و محبّت او به گونه ای در قلب پیامبر جای داشت که سخن وی را در حال خشم می پذیرفت ، و این بزرگترین فضیلت است که تنها به علی اختصاص داشت .

۳ عرف به ضمّ ، فرق سر را گویند .

صفحه ۵۹

ل

۹۳ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : لتملأنّ الاّرض جوراً و ظلماً ، فاذا ملئت جورا و ظلما یبعث الله رجلًا منّی اسمه اسمی ... فیملوها عدلاً و قسطاً کما ملئت جوراً و ظلماً ، فلا تمنع السّما' شیئاً من قطرها و لا الاّرض شیئاً من نباتها ، یمکث فیکم سبعاً او ثمانیاً ، فان اکثر فتسعاً :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : زمین از ظلم و ستم پر خواهد شد . آنگاه خداوند مردی از { خاندان } مرا که همنام من است ، بر می انگیزد و زمین را از عدل و داد پر می کند چنانکه از ظلم و ستم پر شده است . در آن هنگام نه آسمان چیزی از قطرات { باران } را باز می دارد و نه زمین چیزی از روییدنیها خود را منع می کند . او در میان شما هفت یا هشت سال درنگ می نماید و اگر بیشتر شد به نه سال می رسد ۱ .

۹۴ قال صلی الله علیه و آله و سلم : لتملّان الاّرض ظلماً و عدواناً

ثمّ لیخرجنّ رجل من اله بیتی حتّی یملّاها قسطاً و عدلاً کما ملئت ظلماً و عدواناً :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : زمین از ستم و تجاوز پر خواهد شد ، سپس مردی از خاندان من آشکار می شود تا آن را از عدل و داد پر کند ، چنانکه از ظلم و تجاوز پر شده است .

پاورقی

۱ مناوی می گوید : این همان مهدی است که ظهورش در آخر الزّمان انتظار می رود .

۹۵ قال صلی الله علیه و آله و سلم : لکلّ شئ اسّ ، و اس الایمان الورع ... و لکلّ شیئ سبطّ ، و سبط الآمه الحسن و الحسین ... و لکلّ شئ مجنّ ۱ مجنّ هذه الامّه علیّ بن ابی طالب :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : هر چیزی را پایه ای است ، و پایه ایمان شدّت پرهیزگاری است ... و هر کسی را نوه است ، و نوه این امّت حسن و حسین اند ... هر چیزی را سپری است و سپر این امّت علی بن ابی طالب است .

۹۶ قال صلی الله علیه و آله و سلم : لن تهلک امّ!ه انا فی اولها ، و عیسی بن مریم فی آخرها ، و المهدی فی وسطها :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : امّتی که من در آغاز آن قرار دارم و عیسی بن مریم در پیان و مهدی در وسط آن قرار دارد هرگز نابود نخواهد شد ۲ .

۹۷ قال صلی الله علیه و آله و سلم :

لو لم يبق من الدّهر الاّ يوم لبعث الله تعالى رجلًا من اهل بيتى يملوها عدلاً كما ملئت جوراً :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : اگر از روزگار جز یک روز باقی نماند ، خداوند بزرگ مردی از خاندانم را بر می انگیزد تا آن را ۳ از عدل پر کند چنانکه از ستم پر شده است ۴ .

پاورقی

۱ مجنّ سپر را گویند .

۲ این روایت را نسایی نقل نوده است .

۳ یعنی زمین را .

۴ مناوی گفته : مقصود از آن مهدی است ، چنانکه حدیث بعدی بیان می کند .

صفحه ۶۱

۹۸ قال صلی الله علیه و آله و سلم : لوم لم یبق من الـدّنیا الاّ یومّ لطوّل الله ذلک الیوم حتی یبعث فیه رجل من اهل بیتی یواطی اسمه اسمی ... یملا الارض قسطاً و عدلاً کما ملئت ظلماً و جوراً :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : اگر از دنیا جز یک روز باقی نماند ، خداوند آن روز طولانی خواهد کرد تا مردی از خانـدان من که همنام من است در آن بر انگیخته شود و زمین را از عـدل و داد پر کنـد چنانکه از ظلم و ستم پر شده است ۱ .

۹۹ قال صلی الله علیه و آله و سلم : لو لم یبّق من الدّنیا اِلا یومّ لطوّله الله حتّی یملک رجلّ من اهل بیتی ، یملک جبل الدّیلم و القسطنطنّیه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : اگر از دنیا جز یک روز باقی نماند ، خداوند آن را طولانی خواهد کرد

تا مردی از خاندانم به فرمانروایی رسد و کوه دیلم و قسطنطنیّه را در اختیار گیرد .

پاورقی

۱ ترمذی نیز این حدیث را نقل نموده و گفته : حسن و صحیح است .

صفحه۶۲

۴

۱۰۰ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم :مثل اهل بیتی مثل سفینه نوحٍ : منّ رکبها نجا ، و من تخلّف عنها غرق :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : مثل خاندان من مثل کشتی نوح است ، هر کس بر آن سوار شد رهایی یافت و هر کس از آن بازماند غرق گردید ۱ .

۱۰۱ قال صلی الله علیه و آله و سلم : من خلفائکم خلیفه یحثی المال حثیاً لا یعدّه عداً :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : از میان خلفای شما خلیفه ای خواهد بود که مال را چنانکه باید می بخشد و آن را به شمار نمی آورد ۲ .

۱۰۲ قال صلی الله علیه و آله و سلم : منّا الّذی یصلّی عیسی بن مریم خلفه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود :از ما اهل بیت است کسی که { به هنگام ظهورش } عیسی بن مریم پشت سرش نماز می گذارد .

۱۰۳ قال صلی الله علیه و آله و سلم : من آذی علیاً فقد آذانی ۳ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : هر کس علی را بیازارد مرا آزرده است .

۱۰۴ قال صلی الله علیه و آله و سلم : من احبّ الحسن و الحسین فقد احبّنی ، و من

ابغضهما فقد ابغضنی :

پاورقی

۱ طبرانی و ابو نعیم و دیگران نیز این حدیث را نقل نموده اند .

۲ گفته اند : این همان مهدی است ، چنانکه در فیض القدیر ، ج ۶، ص ۱۳ آمده است .

۳ حاکم گفته : این حدیث صحیح است ، و ذهبی آن را ثابت دانسته است .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : هر کس حسن و حسین را دوست بدارد مرا دوست داشته ، و هر کس آن دور را دشمن بدارد مرا دشمن داشته است ۱ .

۱۰۵ قال صلی الله علیه و آله و سلم : من احبّ علیاّ فقد احبّنی ، و من ابغض علیاً فقد ابغضنی :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : هر کس علی را دوست بدارد مرا دوست داشته ، و هر کس علی را دشمن بدارد مرا دشمن داشته است ۲ .

۱۰۶ قال صلی الله علیه و آله و سلم : من سبّ علیاّ فقد سبّنی ، و من سبّنی سبّ الله :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : هر کس به علی دشنام دهد ، به من دشنام داده ، و هر کس به من دشنام دهد ، به خدا دشنام داده است ۳ .

۱۰۷ قال صلی الله علیه و آله و سلم : من سرّه ان ینظر الی سیّد شباب اهل الجنّه فلینظر الی الحسن

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : هر کس از این شادمان است که به سرور جوانان اهل بهشت بنگرد ، به حسن ۴ نگاه

کند .

پاورقی

۱ ترمذی نیز این حدیث را نقل نموده است ، و حاکم گفته : این حدیث صحیح است ، و ذهبی آن را ثابت دانسته است .

۲ حاکم گفته : این بر اساس شرط شیخین است ، و ذهبی آن را ثابت دانسته ، و احمد آن را با همین لفظ از امّ سلمه نقل نموده است .

۳ و هر کس به خدا دشنام دهد بدبخت ترین مردم است . در این حدیث اشاره است به اینکه میان مصطفی و مرتضی کمال اتحاد وجود دارد ، به گونه ای که محبّت یکی موجب محبّت دیگری و دشمنی با یکی باعث دشمنی با دیگری است . فیض القدیر ، ج ۶ ، ۱۴۷ .

۴ در روایتی به جای حسن ، حسین آمده است .

صفحه۶۴

۱۰۸ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : من صنع الی احد من اهل بیتی یدا کافاته علیها یوم القیامه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : هر کس دست یاری کردن به یکی از خاندانم دراز کند , روز رستاخیز در برابر آن به او پاداش خواهم داد ۱ .

۱۰۹ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : من کنت مولاه فعلی مولاه ۲ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : هر که من مولای او هستم , علی مولای اوست .

۱۱۰ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : من کنت ولیّه فعلیّ ولیّه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : هر کس من سر پرست و رهبر اویم , علی سرپرست و رهبر

اوست .

۱۱۱ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : المهدی من عترتی , من ولد فاطمه :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : مهدی از خاندان من و از فرزندان فاطمه است .

۱۱۲ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : المهدی منّا اهل البیت , یصلحه الله فی لیله :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود :مهدی از ما اهل بیت است که خداوندحکومت او را یک شبه سامان می بخشد .

۱۱۳ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : المهدیّ منّی : اجلی الجبهه ۳ , اقنی الانف ۴ , یملا الارض قسطاً و عدلاً کما ملئت جوراً وظلماً , یملک سبع سنین :

پاورقی

۱ این روایت دلالت آشکاری بر عنایت خدا و پیامبر نسبت به خاندان رسالت دارد .

۲ سیوطی گفته : این حدیث متواتر است .

۳ یعنی موهای جلوی سرش آشکار است .

۴ یعنی بینی اش کشیده است .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : مهدی از من است ، پیشانیش آشکار و بینیش کشیده است ، زمین را از عدل و داد پر می کند ، چنانکه از ظلم و ستم پر شده است ، هفت سال هم حکومت خواهد کرد :

۱۱۴ قال صلی الله علیه و آله و سلّم :المهدیّ رجلّ من ولدی ، وجه کالکوکب الدّرّیّ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : مهدی ، مردی از فرزندان من است که چهره اش همچون اختر فروزان است .

ن

۱۱۵ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و

سلّم : النّجوم امانٌ لأهل السّماء ، و اهل بیتی امانٌ لامّتی ۱ :

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : ستارگان وسیله امنیّت اهل آسمانند ، و خاندان من وسیله امنیّت امّتم می باشند ۲ .

۱۱۶ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : النّظر الی علیّ عباده ۳ :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : نگاه کردن به علی عبادت است .

پاورقی

۱ این حدیث را طبرانی و مسدّد و ابن ابی شیبه نیز نقل نموده اند .

۲ پیامبر آنان را به سـتارگان آسـمان تشبیه کرده است ، یعنی : همان گونه که به وسیله ستارگان طلوع کننده و غروب کننده و ثوابت و سیّارات راهیابی می شود ، به خانـدان رسالت نیز اقتدا می شود ، و ایمنی از هلاکت به وسـیله آنان خواهد بود . فیض القدیر ، ج ۶، ص ۲۹۷ .

۳ سیّد عبـد العزیز بن صـدّیق حسـنی غمـاری مغربی ، در طریق این حـدیث و تصـحیح آن کتابی دارد به نام الافاده که در آن نیکو سخن گفته است .

و

۱۱۷ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم :وعدنی ربّی فی اهل بیتی : من اقرّ منهم بالتّوحید ولی بالبلاغ ۱ ان لا یعذبهم :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : پروردگارم در مورد خاندانم به من وعده داده است که هر کس از آنان به توحید الهی و رسالت من اقرار نماید عذابش نکند .

۱۱۸ قال صلی الله علیه و آله و سلّم : ویح عمّار تقتله الفئه الباغیه ، یدعوهم

الی الجنّه و یدعونه الی النّار :

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود :عمّار بیچاره را یک گروه ستمگر ۲ خواهند

پاورقی

۱ یعنی به آنچه من برای آن فرستاده شده ام اعتراف کند .

۲ قاضی در شرح مصابیح می گوید : مقصود از این گروه ، معاویه و طرفداران او هستند . مناوی گفته : این سخن صریح است در اینکه طرفداران معاویه که عمّار را در واقعه صفّین گشتند گروهی ستمگر بودند ، و بر این دلالت دارد که حق با علی است . قرطبی می گوید : این حدیث از استوارترین و صحیح ترین احادیث است ، و از آنجا که معاویه نتوانست آن را انکار کند ، گفت : همانا کسی که او را { از خانه } خارج ساخت به قتل رسانید . علی علیه السلام در پاسخ وی گفت : در این صورت باید پیامبر حمزه را کشته باشد که او را { از خانه } خارج ساخت . این دحیه می گوید : این پاسخ از سوی علی دلیلی است قانع کننده که پاسخ برای آن نیست و جای اعتراض ندارد . امام عبد القاهر جرجانی در کتاب الامامه می گوید فقهای حجاز و عراق از اهل حدیث و رای که مالك و شافعی و ابو حنیفه و اوزاعی و بخش اعظم متکلّمین و مسلمانان از جمله آنانند اجماع کرده اند که علی در نبردش با مردم صفّین همانند نبردش با اهل جمل بر حق بوده و کسانی که با او جنگیدند افزون خواه و ستمگر بودند ، ولی این افزون خواهی موجب کفرشان نمی شود .

امام ابو منصور در کتاب الفرق در توضیح عقیده اهل سنّت می گوید : آنان اجماع کرده اند بر اینکه علی در نبردش با اهل جمل یعنی طلحه و زبیر و عایشه که در بصره به وقوع پیوست ، و یز در نبردش با مردم صفّین یعنی معاویه و لشکریانش بر حق بوده است . فیض القدیر ، ج۶ ، ص ۳۶۵ ۳۶۶ .

صفحه۶۸

کشت ، او آنان را به سوی بهشت فرا می خواند و آنای وی را به سوی آتش دعوت می کنند . ۱ .

پاورقی

۱ سیوطی در خصائص گفته است : این حدیث متواتر است و بیش از ده تن از صحابه آن را روایت نموده اند .

صفحه۶۹

لا

۱۱۹ قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لا یزال هذا الآمر فی قریش ما بقی من النّاس اثّنان

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : تا هنگامی که از مردم دوتن باقی باشند ، پیوسته این امر ۱ در میان قریش خواهد بود .

به یاری خداوند بزرگ و توفیق نیکوی او پایان پذیرفت ، این است پایان آنچه خواستیم در این جزوه شریف گرد آوریم ، و سپاس خدای بزرگ را ، سپاسی پاک و مبارک و فراوان ، و درود بر سرورمان محمّد صلی الله علیه و آله و سلّم و خاندانش که خداوند پلیدی را از آنان بزدود و چنان که باید ، پاکشان ساخت .

گرد آوری این متن و توضیحات آن در شب پنجشنبه سیزدهم رجب سال ۱۴۱۳ هجری در شهر مقدّس قم ، آشیانه خاندان محمّد صلی الله علیه و آله

و سلّم پایان یافت ، و الحمد لله ربّ العالمین .

قم کمترین خادمان اهل بیت علیهم السلام

حبیب الله بن عبد الحسن الصّادقی

غفر الله تعالی له و لوالدیه و للمومنین

پاورقی

۱ یعنی : امر خلافت . این حدیث به خلافت امامان دوازده گانه و رهبری آنان و استمرا رهبری در میانشان تا برپایی رستاخیز ، اشاره دارد .

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹